

Instanța de fond: Judecătoria Strășeni
Judecătorul: T. Andronic
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: L. Bulgac, G. Dașchevici, S. Gîrbu

DECIZIE

28 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Svetlana Filincova,
Nicolae Craiu, Dumitru Visternicean

examinând, recursul declarat de către Cotos Alexandru, Cotos Virgiliu și Cotos Angela în interesele minorei Cotos xxxx, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2017,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății Comerciale „Lucoris-E” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Cotos Virgiliu, Cotos Alexandru și Cotos Angela în interesele minorei Cotos xxxx, cu privire la anularea contractelor,

C O N S T A T Ă :

La 24 februarie 2016, Societatea Comercială „Lucoris-E” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare SC „Lucoris-E” SRL) a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Cotos Virgiliu, Cotos Alexandru și Cotos Angela, în interesele minorei Cotos xxxx,, cu privire la anularea contractelor.

Solicită reclamanta, anularea contractului de donație nr. xxxx din 18 august 2015 prin care Cotos Virgiliu și Cotos Angela au donat lui Cotos Alexandru bunurile imobile cu numerele cadastrale xxxx și xxxx și a contractelor de donație nr. xxxx și nr. xxxx din 28 septembrie 2015 prin care Cotos Virgiliu și Cotos Angela au donat xxxx Cotos bunurile imobile cu nr. cadastral xxxx și xxxx,

precum și încasarea cheltuielilor de judecată cu titlu de taxă de stat în sumă de 3 684,4 lei.(f.d1-6)

Prin hotărârea Judecătoriei Strășeni din 03 februarie 2017, acțiunea a fost admisă integral, cu declararea nulă a contractelor de donație nr. xxxx din 18 august 2015, nr. xxxx și nr. xxxx din 28 septembrie 2015, prin care Cotos Virgiliu și Cotos Angela au donat lui Cotos Alexandru și Cotos xxxx, următoarele bunuri imobile: teren pentru construcții cu suprafața de 0.2881 ha și nr. cadastral xxxx cu o construcție amplasată pe acest teren cu suprafața de 751.1 m.p. și nr. cadastral xxxx, situate în extravilanul satului xxxx, raionul xxxx, și terenurile agricole cu nr. cadastrale xxxx, xxxx și suprafața de 0.1053 ha și respectiv, 0.489 ha, situate în extravilanul satului Sireți, raionul Strășeni. S-a încasat în mod solidar din contul lui Cotos Virgiliu, Cotos Angela și Cotos Alexandru în beneficiul SC „Lucoris-E” SRL cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în sumă de 3 684,4 lei.

La 03 martie 2017, Cotos Virgiliu și Cotos Alexandru, prin intermediul avocatului Ciofu Ion, au declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Strășeni din 03 februarie 2017 și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii. Concomitent, au solicitat apelanții scutirea de plata taxei de stat pentru cererea de apel, în legătură cu faptul că Cotos Alexandru este student.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2017, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Cotos Virgiliu și Cotos Alexandru, fiindu-le comunicat apelanților despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 2764 lei în termen de 10 zile din momentul recepționării copiei de pe încheiere. Totodată, acestora le-a fost explicat că, în cazul în care nu vor lichida neajunsurile în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

La 30 mai 2017, Cotos Virgiliu și Cotos Alexandru, prin intermediul avocatului Ciofu Ion, au declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate și emiterea unei noi decizii sub formă de încheiere prin care să fie scutiți de plata taxei de stat.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 13 septembrie 2017 s-a admis recursul declarat de Cotos Virgiliu și Cotos Alexandru, s-a casat încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2017 cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la faza primirii cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2017, s-a respins ca neîntemeiată cererea lui Cotos Virgiliu și Cotos Alexandru declarată prin intermediul reprezentantului, avocatului Ciofu Ion privind scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Cotos Virgiliu și Cotos Alexandru, fiindu-le comunicat apelanților despre necesitatea prezentării dovezii de plată a

taxei de stat în mărime de 2764 lei în termen de 10 zile din momentul recepționării copiei de pe încheiere. Totodată, s-a explicat apelanților că, în cazul în care nu vor lichida neajunsurile în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

La 20 decembrie 2017, Cotos Virgiliu și Cotos Alexandru, prin intermediul avocatului Ciofu Ion și Cotos Angela în interesele minorei Cotos xxxx, au declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate și emiterea unei noi decizii sub formă de încheiere prin care să fie scutiți de plata taxei de stat și punerea pe rol a cererii de apel.

În motivarea recursului, recurenții au invocat că nu au achitat taxa de stat la depunerea apelului, deoarece Cotos Virgiliu nu este angajat în câmpul muncii, iar Cotos Alexandru este student, făcându-și studiile în Franța. Prin urmare, sunt în imposibilitate de a achita taxa de stat în mărime de 2764 lei, sumă considerabilă pentru ei.

Consideră recurenții că prin obligarea de a achita taxa de stat pentru apelul declarat, le este îngrădit accesul liber la justiție, drept garantat de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Complețul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că Cotos Virgiliu și Cotos Alexandru, prin intermediul avocatului Ciofu Ion și Cotos Angela în interesele minorei Cotos xxxx, s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2017, în termen.

La 31 iulie 2017, în adresa intimațiilor a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către recurenți, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

Intimații nu și-au valorificat acest drept procedural și nu au depus referință.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum se constată la caz, la 03 martie 2017, odată cu depunerea apelului împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni din 03 februarie 2017, Cotos Virgiliu și

Cotos Alexandru, prin intermediul avocatului Ciofu Ion, au solicitat scutirea de la plata taxei de stat, invocând starea materială precară. (f.d. 176-178)

Drept urmare, prin încheierea din 07 decembrie 2017, instanța de apel a respins cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel și nu a dat curs apelului declarat de către Cotos Virgiliu și Cotos Alexandru, prin intermediul avocatului Ciofu Ion, acordându-le termen de 10 zile de la recepționare pentru achitarea taxei de stat în mărime de 2764 lei și explicându-i că în caz de neîndeplinire a indicațiilor menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită. (f.d. 228-231)

La adoptarea acestei soluții, instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 368 alin. (1) CPC, care statuează expres că dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și art. 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. art. 364 alin. (1), 365 alin. (4) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxa.

Conform art. 84 CPC, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

În conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești se achită 75 % din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri, iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 75 % din taxa calculată din suma contestată.

Iar, dispozițiile art. 85 alin (4) CPC acordă dreptul judecătorului (instanței de judecată), să scutească persoana fizică sau juridică, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Prin prisma normei enunțate, instanța de recurs, statuează că concluzia instanței de apel, în sensul expus prin încheierea din 07 decembrie 2017, este întemeiată și justificată, deoarece apelanții Cotos Virgiliu și Cotos Alexandru, prin intermediul avocatului Ciofu Ion nu au prezentat probe incontestabile care ar

confirma imposibilitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel, în mărime de 2764 lei.

De altfel, și argumentele invocate în recurs precum că, situația financiară precară face imposibilă achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel, nu poate fi reținut de instanța de recurs, deoarece în confirmarea acestei susțineri apelanții nu au prezentat probe concludente și pertinente care ar demonstra situația materială precară și care ar permite aplicarea prevederilor art. 85 alin. (4) CPC.

Singura declarație, că „la moment nu sunt angajat în câmpul muncii și nu am careva venit” și că „fciorul meu Cotos Alexandru este student peste hotarele republicii Moldova, în Franța” fără a fi prezentate careva probe justificative nu pot servi ca temeiuri suficiente și convingătoare, pentru a scuti apelanții de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

În acest context Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a menționa și faptul că în situația din speță, prin concluzia instanței de apel de a nu da curs cererii de apel, nu se încalcă dreptul recurentului privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă cât și de internațională. Or, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza *Golder v. the United Kingdom* §-36 din 21 februarie 1975,), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashingdane vs United Kingdom* 28 mai 1985). Însă limitările sunt în concordanță cu art. 6 § 1 CEDO, decât dacă acestea urmăresc un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit. (cauza *Bellet vs France* §-31, *Garcia Manibardo vs Spain* §-44).

Astfel, la caz Colegiul reține că în situația din speță limitările instituite de legiuitor privind necesitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel corespunde cerințelor prevăzute de art. 6 § 1 CEDO privind dreptul de acces la un tribunal și corespunde cerințelor instituite de CEDO prin jurisprudența sa: cerința privind scopul legitim al limitării – este îndeplinită, având în vedere că întindere acestor taxe este stabilită sub forma unui procent din valoarea aflată în litigiu și fiind instituit un plafon maxim de care nu poate trece mărimea taxei de stat chiar dacă valoarea acțiunii este mai mare, iar CtEDO a confirmat că aceste taxe privesc buna administrare a justiției și vizează atât descurajarea justițiabililor în formularea unor cereri, abuzive cât și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției. (cauza *Weissman și alții împotriva României* §-35, *Tolstoy Miloslavsky v. the United Kingdom* §-61) și raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit, pentru a stabili dacă este respectat acest raport rezonabil între impunerea plății taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată și scopul legitim urmărit privind buna administrare a justiției, descurajarea

justițiabililor în formularea unor cereri, abuzive cât și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției urmează să cercetăm următorii factori și anume - cuantumul sumei ce trebuie plătit de reclamanți raportat la veniturile sale.

În consecința, se va remarca și faptul că cuantumul taxei de stat, stabilit spre achitare de apelant la depunerea cererii de apel, nu depășește limitele stabilite de lege.

Față de cele ce preced, se constată că toate criticile formulate în recurs sunt nejustificate, iar ca urmare Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de Cotos Alexandru, Cotos Virgiliu și Cotos Angela în interesele minorei Cotos xxxx.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății Comerciale „Lucoris-E” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Cotos Virgiliu, Cotos Alexandru și Cotos Angela în interesele minorei Cotos xxxx, cu privire la anularea contractelor.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecători

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean